

betydeligt. Ganske vist stammer en forholdsvis stor Del af Udvandrerne fra Landdistrikterne, og en Standsning i Udvandringen skulde for saa vidt kun i ringe Grad mærkes i Byerne, men da Erhvervsmulighederne i Landdistrikterne er ret begrænsede, betyder en Nedgang i Udvandringen, at Byerne ikke blot beholder den Del af deres Indbyggere, der normalt vilde være udvandrede, men de faar tillige en Del af de Beboere i Landdistrikterne, der ønsker at udvandre, men paa Grund af særlige Forhold maa blive her i Landet.

Spørgsmaalet om *Indvandringens* Betydning kan ikke belyses talmæssig, idet der ikke foretages nogen almindelig Optælling af Tallet paa indvandrede Personer.

Det maa efter Bevægelsen i Udvandringen antages, at *Indvandringen fra Landet til Byerne* i Aarene efter 1914 har været betydelig stærkere end tidligere. Dette Forhold kan i hvert Fald i sine Hovedtræk belyses efter det fra Folketællingerne i 1911, 1916 og 1921 foreliggende Materiale.

Ved de to sidste Folketællinger har man foruden de almindelige Oplysninger om den paa Tællingsdagen faktisk tilstedeværende Befolkning ogsaa indsamlet Oplysninger om Størrelsen af den *hjemmehørende* Befolkning. Paa Grund af de særlige Forhold i 1916 ved Sikringsstyrkens Indkaldelse, var der en ret betydelig Forskel paa Antallet af Personer, der i 1916 faktisk opholdt sig i Byerne, og Antallet af dem, der hørte hjemme i Byerne. Denne Forskel maa tages i Betragtning ved Vurdering af Boligforholdene, idet det jo er den hjemmehørende og ikke den tilfældigt tilstedeværende Befolkning, der behøver Boliger. For 1911 kendes Størrelsen af den hjemmehørende Befolkning ikke, men da Forskellen imellem de to Opgørelsesmaader under normale Forhold ikke er væsentlig, kan Folketallet for 1911 med tilstrækkelig Tilnærmelse formentlig korrigeres under den Forudsætning, at der i 1921 og 1911 var samme Forhold mellem den faktisk tilstedeværende og den hjemmehørende Befolkning.

Naar der endvidere tages Hensyn til Oprettelse af ny Købstæder samt Indlemmelser i allerede bestaaende, kommer man til følgende Resultat, idet der for alle Aarene ses bort fra de sønderjydske Byer:

Den hjemmehørende Befolknings Størrelse.

	1921	1916	1911
Hovedstaden.....	702 250	632 843	585 200
Provinsbyerne.....	675 727	613 775	569 700

Den samlede *Befolkningstilvækst* har altsaa været:

	1916—21	1911—16	ialt 1911—21
Hovedstaden.....	69 407	47 643	117 050
Provinsbyerne.....	61 952	44 075	106 027

Befolkningstilvæksten var i Hovedstaden gennemsnitlig 9—10 000 aarlig i Tiden fra 1911 til 1916, men ca. 14 000 aarlig i Tiden fra 1916 til 1921. I Provinsbyerne var den gennemsnitlige aarlige Befolkningstilvækst ca. 9 000 i Aarene 1911—16, men 12—13 000 i Aarene 1916—21.

Ved Opgørelsen af, hvor stor en Del af Byernes Befolkningstilvækst, der skyldes Fødselsoverskud (Antallet af Fødsler ÷ Antallet af Dødsfald), maa der tages Hensyn til, at en Del af Dødsfaldene i Byerne skyldes, at Folk, der er hjemmehørende i Landkommuner, dør under et midlertidigt Ophold i Byerne (Sygehusene). For Fødslerne har det tilsvarende Forhold mindre Betydning.